

Практичне заняття №12

Тема 9. Концептуальні положення процесів менеджменту якості

Методи навчання

На практичних заняттях: пояснення, розв'язування ситуаційних задач. Самостійна робота здобувача: вивчення розділів основної і допоміжної літератури, реферати, повідомлення, проекти дослідницьких робіт, підготовка презентацій. Індивідуальні завдання також представляються за допомогою презентацій.

Обговорення теоретичних питань (реферати, дискусії):

9.1. Сучасні концепції менеджменту якості. Концепція TQM.

9.2. Загальні вимоги стандартів ISO на системи менеджменту. Міжнародні стандарти ISO на системи управління підприємством.

Основи положення теми (обговорення за вибором здобувачів):

Основи сучасної концепції менеджменту якості. Сутність термінів «управління якістю» та «менеджмент якості». Пріоритети розвитку організації в контексті якості. Програма управління якістю Е.Демінга: принципи, функції, етапи аналізу та вдосконалення системи управління якістю. Трилогія якості (Демінг, Джуран, Кросбі). Стандарти як нормативна база управління якістю. Значення стандартів при впровадженні сучасних підходів до управління якістю. Державна система стандартизації, її призначення та основні принципи. Рівні стандартизації та види стандартів. Міжнародні стандарти ISO на системи управління підприємством. Міжнародна стандартизація. Система стандартів ISO сімейства 9000. Модель системного управління якістю. Елементи системи управління якістю за стандартом ISO 9000. Міжнародні стандарти на системи управління підприємством. Система екологічних стандартів ISO 14000. Система соціальної відповідальності підприємства SA 8000. Система стандартів соціальної звітності AA 1000. Система управління професійною безпекою і здоров'ям OHSAS 18000. Галузеві системи стандартів QS 9000, GMP, HACCP. Основні положення концепції TQM. Концептуальне розуміння всеосяжного управління якістю (TQM). Базові принципи TQM. Методи і засоби TQM. Сучасні принципи менеджменту якості. Менеджмент якості на базі концепції TQM. Взаємозв'язок TQM з іншими напрямками менеджменту. Відмінності моделі управління організацією, що заснована на використанні ідей TQM від традиційної моделі управління. Елементи системи TQM, що базуються на критеріях оцінки моделей ділової досконалості.

Практичне завдання

1. Охарактеризувати менеджмент якості за одним із об'єктів господарювання по темі дисертаційної роботи, провести аналіз застосування стандартів якості.

Питання для самостійного вивчення:

Моделі ділової досконалості підприємств: Європейського фонду

менеджменту якості; японська модель Е.Демінга; модель М.Болдріджа в США; канадська та австралійська моделі досконалості. Національна модель якості України. Методика комплексної самооцінки підприємств. Методичні підходи до оцінки якості функціонування фірми. Критерії сприяння. Критерії результатів.

Основна література:

1. Managing Quality: An Essential Guide and Resource Gateway / Barrie G. Dale (Editor), David Bamford (Editor), Ton van der Wiele (Editor). 6th Edition. – Chichester : John Wiley & Sons, Inc., 2016. 330 p.
2. ДСТУ EN ISO 9001:2018 «Системи управління якістю. Вимоги» (ISO 9001:2015, IDT).
3. ДСТУ ISO 14001:2015 «Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосовування» (ISO 14001:2015, IDT). К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016.
4. ДСТУ ISO 50001:2014 «Енергозбереження. Системи енергетичного менеджменту. Вимоги та настанова щодо використання» (ISO 50001:2011, IDT). К. : ДП «УкрНДНЦ», 2015.
5. Управління якістю: навчальний посібник / Г. І. Капінос, І. В. Грабовська. К. : Кондор. Видавництво, 2016. 278 с.
6. Менеджмент : навчальний посібник / [Храпкіна В. В., ... Гуменна О. В., Романченко Н. В. та ін.] ; за заг. ред. К. В. Пічик, В. В. Храпкіної ; Національний університет "Києво-Могилянська академія". Київ: Києво-Могилянська академія, 2021. 459 с.
7. Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.
8. Менеджмент у питаннях та відповідях: навчальний посібник / А. А. Вдовічен, О. Г. Вдовічена, В. А. Чичун та ін. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2023. 172 с.
9. Розбудова системи управління бізнес-організацій в інноваційній економіці : монографія / [Л. О. Лігоненко, О. І. Гарафонова, Т. В. Омеляненко та ін.]; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». К. : КНЕУ, 2017. 436 с.
10. Страпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А., Пустова В.В. Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.
11. Сучасний менеджмент у схемах і таблицях. Частина 1: навч. посібник. [Електронний ресурс] / Н.С. Іванова, Н.С. Приймак, І.А. Карабаза, І.В. Шаповалова, Ю.Б. Лижник; ред. Н.С. Іванова. Кривий Ріг : Вид.ДонНУЕТ, 2021. 282 с.
12. Федулова Л.І. Сучасні концепції менеджменту /навч. посібник / За ред. д-ра екон. наук, проф. Л.І. Федулової. К.: Центр учбової літератури, 2007, 536 с.
13. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: Навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2017 р. 252 с.

Інформаційні ресурси

1. Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <https://learn.ztu.edu.ua/> Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua>
3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
4. Міністерство цифрової трансформації. Режим доступу. URL: <https://thedigital.gov.ua>
5. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua>
6. Науковий вісник Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://ema.ztu.edu.ua/>
7. Реферативна база Scopus. URL: <https://www.scopus.com/search/form.uri?display=basic&zone=header&origin=searchbasic#basic>
8. Реферативна база Web of Science. URL: <https://www.webofscience.com/wos/author>
9. Бізнес-курси. URL: <https://www.edx.org/>